

Еволюція парадигми районування та її модернізація в умовах реформування просторово-інституційної структури економіки України

Досліджено еволюцію підходів до районування економічного простору України та доведено необхідність його модернізації з огляду на розвиток інноваційних видів економічної діяльності, появу нових організаційних форм підприємницької діяльності, посилення просторової конкуренції та вплив глобалізаційних процесів. Запропоновано нову ідеологію районування, суть якої полягає у переході від територіально-виробничого підходу, основою якого є енерговиробничі цикли, до мережевого, який ґрунтується на структуруванні економічного простору на засадах класифікації економіки. Проведено компаративний аналіз класичної та нової парадигм економічного районування. Обґрунтовано необхідність реалізації потенціалу міжрегіональних інтеграційних взаємодій регіонів України та формування нових конкурентних на міжнародному рівні економічних районів.

Ключові слова: районування, просторово-інституційна структура економіки, класична парадигма районування, нова парадигма районування, економічний район.

Економічне районування у межах класичних уявлень розглядається як метод стратегічного управління регіональним розвитком, який передбачає насамперед поділ території країни на економічні райони. Районування потрібне для вироблення доктринальних¹ засад просторового розвитку національної економіки, вибору стратегічних напрямів просторового розвитку економічних районів, програмування на цій «централізованій» основі програм соціально-економічного розвитку регіонів (областей). Тобто для впорядкування (підняття ефективності, покращання) планувальної функції просторового розвитку національної економіки.

Сучасний інтерес до економічного районування пов'язаний з необхідністю розбудови ефективної просторової організації економіки України та вироблення нових підходів до структурування економічного простору України. Необхідність розширення методологічних і методичних підходів до економічного районування країни зумовлена потребою врахування новітніх тенденцій розвитку економіки, які базуються насамперед на зміні засадничих постулатів її ефективності. Йдеться про її переорієнтацію на розвиток інноваційних видів економічної діяльності, появу нових організаційних форм підприємницької діяльності, посилення просторової конкуренції та вплив глобалізаційних процесів.

Класичні праці з проблематики економічного районування опублікували російські вчені М.М. Колосовський, І.Г. Александров, В.П. Семенов-Тяньшанський [9; 2; 14]. Розвиток ідей економічного районування знаходимо у наукових працях М.П. Алампієва [1], Ю.Г. Саушкіна [13], Д.Р. Богограда [4], М.К. Бандмана [3]. У тогочасній парадигмі економічного районування домінував виробничий підхід.

Модернізація парадигми економічного районування потрібна і для зміни акцентів в управлінських підходах до практики просторового планування національної економіки. Завдяки формуванню оновлених доктринальних засад

¹ Доктрина (лат. doctrīna) – вчення, наукова або філософська теорія, політична система, керівний теоретичний чи політичний принцип (наприклад, військова доктрина).

її просторового розвитку можна забезпечити спрощення системи стратегічного планування і програмування.

Суть нової ідеології районування полягає у переході від територіально-виробничого підходу, основою якого є енерговиробничі цикли, до мережного, суть якого полягає у структуруванні економічного простору на засадах кластеризації економіки. З огляду на це, суть оновлення парадигми можна сформулювати так – «від комплексів до мереж».

Якщо розглянути проблему формування економічних районів в Україні в історичній ретроспективі, то ми побачимо, що формування районів у сучасному розумінні цього поняття відбулося у 1957 р., коли здійснився перехід на т. зв. територіальний принцип управління промисловістю. Тоді у новостворених економічних адміністративних районах (у 1957 р. їх було 11, а в 1961 – 14) були сформовані відповідні органи управління – раднаргоспи. Ці райони були непропорційними за складом областей, що до них входили. Наприклад, до Київського району входили Київська, Житомирська, Кіровоградська, Черкаська та Чернігівська області, а до Одеського – лише Одеська область. І це був всього один з епізодів трансформації економічного районування України. Даний процес фактично розпочався наприкінці 30-х рр. минулого століття і тривав до середини 60-х рр. Тоді в Україні сформували три великі економічні райони Донецько-Придніпровський, Південно-Західний та Південний. Роль економічних районів різко зменшилася при переході до галузевого принципу управління та планування [8, с. 11-12]. Таким чином спостерігаємо фактично перманентний процес трансформації системи економічного районування України, якісні параметри яких суттєво змінювались під час зміни принципів управління господарством від галузевого до територіального і навпаки.

Українські дослідники пропонували різноманітні проекти економічного районування України. Зокрема такі схеми розробили М.І. Долішній, В.С. Кравців, Л.Т. Шевчук, М.М. Паламарчук, В.К. Симоненко [6; 16]. Проблематику економічного і соціально-економічного районування нашої держави досліджували також О.Т. Діброва [5], О.М. Маринич [11], В.А. Поповкін [12], Ф.Д. Заставний [8], О.І. Шаблій [17], В.М. Гурєєв, С.І. Дорогунцов [7] та інші дослідники.

Вчені при формуванні мереж економічного районування використовують різні підходи. Зокрема, мережу з дев'яти економічних районів проф. Ф.Д. Заставний виділяє на основі історично-етнічного підходу. Дана схема районування набула широкого визнання та поширення, зокрема стала основою при вивченні географії України в школах та вищих навчальних закладах.

Аналізуючи наукові праці з проблематики економічного районування, можна виділити декілька його концепцій, що віддзеркалюють еволюцію парадигми, а саме: географічну, статистично-сільськогосподарську, організаційно-виробничу, інтегрального економічного районування, економіко-географічну та планово-управлінську [15, с. 153]. Біля витоків формування та практичної реалізації концептуальних засад економічного районування стояв академік В.І. Вернадський, який створив та очолював Комісію по вивченню природних виробничих сил. У подальшому зміни парадигмальних підходів до районування були пов'язані з проектами модернізації та реформування господарства країни. А отже, районування розглядалося не тільки як «інструмент обліку» економічного потенціалу країни, але й як засіб просторово-структурних змін в економіці. Щоправда, слід констатувати, що переважна більшість спроб запровадити

районування в практику економічної діяльності закінчувалися на початкових стадіях – визначенні критеріїв районування та розробці нових мереж.

Після набуття Україною незалежності українські вчені провели чисельні глибокі дослідження проблематики районування економічного простору країни. Метою запровадження нової мережі районування українські дослідники вбачали звільнення від нашарування старих ланок територіального управління, підвищення його ефективності, подолання труднощів при територіальному прогнозуванні та управлінні на регіональному та національному рівнях [8, с. 6]

У 1997 р. Інститут регіональних досліджень НАН України обґрунтував нове соціально-економічне районування, котре було опубліковане у препринті наукової доповіді: М.І. Долішній, М.М. Паламарчук, О.М. Паламарчук, Л.Т. Шевчук «Соціально-економічне районування України» (Львів, 1997) [16]. Згідно з цим районуванням в Україні пропонувалося виділити 6 соціально-економічних районів.

У 2007 р. колектив вчених РВПС України НАН України розробив Концепцію економічного районування України [10], яку представили для обговорення. Однак ця схема не була затверджена.

Ситуацію, що склалася у дослідженні економічного районування України, можна з впевненістю назвати просторово-економічною гетеродоксією – станом, у якому вироблені чисельні підходи та наукові бачення, які подекуди є суперечливими та протилежними одне одному, але вони не мають єдиного ідейного стержня, тобто не сформована парадигма (спільний загально визнаний підхід) бачення проблеми.

Таким чином, як бачимо, досвід вітчизняного районування свідчить про використання виробничо-територіального підходу та примат енерговиробничих циклів, або ж енергетичну домінанту при формуванні мереж економічних районів. В цьому плані зауважимо, що з точки зору загальнонаукового підходу можна стверджувати, що суть економічної діяльності з структурування простору полягає в обміні матерією, енергією та *інформацією*. Також принагідно можемо згадати про рух основних факторів виробництва – товарів, капіталу, людей та *інформації*. Як бачимо, інформаційний чинник стає одним із провідних у розумінні суті економічних та економічно-просторових явищ. Деякі дослідники навіть висувають тези про те, що регіон як інституціалізований район втрачає зміст в інформаційній економіці [15, с. 162]. З цим навряд чи можна погодитися, просто у парадигму уявлень про район та регіон слід закласти нові підходи і в першому наближенні вести мову про розвиток господарства на основі інформаційно-економічних циклів. Тим більше, що розвинені країни прагнуть

Таблиця 1

Зв'язок технологічних укладів з районуванням

Аграрний	Індустріальний	Інформаційний
Виникнення	Формування та функціонування	Реформування та модернізація
Фрагментування	Районування	Регіоналізація
Фрагментарне структурування	Вичерпне структурування	«Надлишкове» структурування
Межі невизначені неусталені	Межі визначені усталені	Межі визначені неусталені

формуванню стратегічних засад розвитку своїх економік на постулатах т.зв. економіки знань, в якій процесам економічної діяльності з виробництва, передачі та споживання інформації відводиться першочергова роль. І якщо Україна прагне побудувати інформаційне суспільство, то використання інформаційно-економічних циклів у новій парадигмі економічного районування може стати одним із вагомих чинників вироблення нових доктринальних засад просторового розвитку національної економіки нашої держави.

Нова парадигма економічного районування може бути побудована на формуванні ідеальних типів економічних районів, відповідно до стадій технологічного розвитку господарства країни та суспільства в цілому. Так, на основі трьох етапів технологічного розвитку, а саме: аграрного, індустріального, інформаційного можемо вибудувати типи економічних районів, які б відповідали етапу розвитку суспільства. При такому підході слід пам'ятати, що на кожній з означених стадій домінує певний сектор економіки – первинний (виробництво «матерії»), вторинний (виробництво «енергії»), третинний («виробництво» грошей) та четвертинний (виробництво інформації та знань²). Використовуючи такий підхід, слід пам'ятати, що домінуючий сектор економіки є лише структуроутворюючим, інші сектори також представлені, але займають щодо першого або обслуговуючу роль, або є зародком нового економічного укладу.

В основі класичного економічного району лежав т.зв. «енерговиробничий цикл». Це було наслідком того, що розвиток продуктивних сил базувався на той час на виробництві електроенергії та формуванні територіально-виробничих комплексів (ТВК) із переважанням важких індустріальних галузей.

Для першого технологічного укладу ідеалізованим районом буде район ареального типу, що розвивається у фрагментованому господарському просторі (рис. 1). В індустріальному та сервісному укладах простір економічних районів повністю дефрагментований, райони мають чіткі усталені межі. Економічні райони, що формуються на основі нового підходу, базою яких є інформаційно-економічні цикли, матимуть визначені, але не усталені межі. Фактично їх економічно-просторові «межі» є ширшими від території, що займає район, адже економічний простір ми розглядаємо як систему взаємодії.

Щодо структурної конфігурації економічних районів слід зазначити, що на сучасному етапі розвитку національного господарства в основу парадигми економічного районування потрібно закласти тезу про те, що основою здійснення районування повинні бути просторово-економічні мережі (ПЕМ), як основні

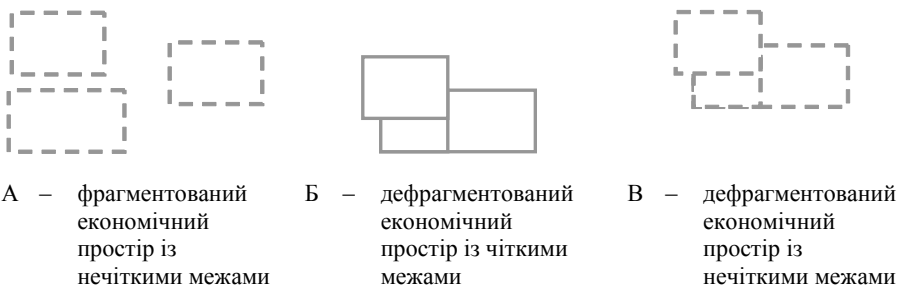
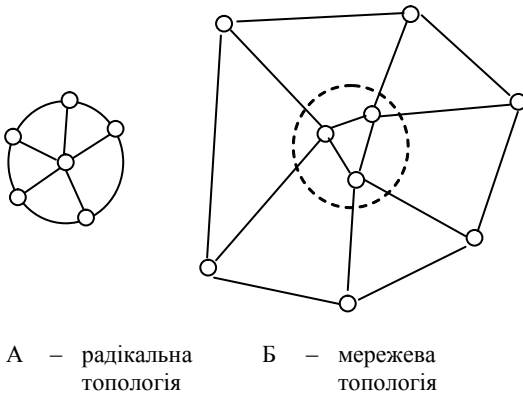

Рис. 1. Структурування економічного простору районами

² Знання – інформація у контексті, що спонукає до економічної діяльності.

А – радикальна топологія Б – мережева топологія

Рис. 2. Топологічні структури класичного (А) та нового (Б) економічного району

структурні одиниці нових економічних районів країни.

Крім того, чисто топологічно ідеалізований економічний район мав виражену радіальну структуру з потужним моноцентричним ядром, навколо якого об'єднувалися території району (рис. 2).

Новий економічний район являтиме собою динамічне просторово-економічне утворення. Топологічно він більш наближений до мережної структури, в якій немає чіткого функціонального центру. За своєю сутністю він відповідатиме глобалізованому макрорегіону країни,

який відіграє вагомий роль у міжнародному поділі праці, є конкурентною просторово-економічною структурою не тільки на внутрішніх, але й на міжнародних ринках (табл. 2). У новій парадигмі економічного районування слід вести мову про формування єдиного національного економічного простору, структурованого оптимальним чином мережею економічних районів з метою забезпечення стабільного розвитку господарства в системі глобальних економічних зв'язків.

У разі запровадження мережі нового економічного районування програмно-стратегічне забезпечення їх розвитку може виглядати так:

- національна економіка – доктрина;
- макрорегіоналізація (районування) – стратегії;
- регіони – програми.

Така схема спростить інституційне та правове середовище провадження регіональної політики.

Економічна доктрина сприяє поясненню теорії та здійсненню аналізу економічних механізмів, відображає необхідність вибору між сукупностями основоположних принципів, на основі яких може розвиватися пояснювальна теорія.

Таблиця 2

Порівняння класичної та нової парадигм районування

	Класична парадигма економічного районування	Нова парадигма економічного районування
Таксономія	Внутрішньодержавний економічний район	Внутрішньодержавний економічний район та глобалізований економічний район
Теоретичні засади	Теорія енерговиробничих циклів (ЕВЦ), теорія територіально-виробничих комплексів (ТВК)	Теорія інформаційних систем, теорія мережених структур
Цілі районування	Політико-економічні	Економіко-політичні
Інститути	Державні інститути	Державні, асоціативні, бізнесові інститути
Методи регулювання	Адміністративні	Економічні

Слід констатувати, що регіональний розвиток України відбувається без єдиного доктринального бачення. Існує багато теоретичних напрацювань та методологічних рекомендацій, але вони розрізнені, відсутнє, так би мовити, «бачення з єдиного центру». Тому слід змінити парадигму досліджень проблематики районування та регіоналізації країни і на основі нової парадигми сформуванню доктрину просторового розвитку економіки з використанням міждисциплінарного підходу.

Місія модернізованого районування полягає не лише у поділі економічного простору на структурні елементи, а, насамперед, у соціально-економічному інтегруванні регіонів та досягнення єдності економічного простору України. Адже ефективність організації суспільно-господарського життя країни в сучасних умовах може бути забезпечена шляхом реалізації масштабних інвестиційних проєктів, комбінування та переплетення потенціалів соціально-економічного розвитку регіональних систем, які тяжіють одна до одної, посилення їх конкурентних позицій у національному і глобальному економічному просторі на основі інтеграційних зв'язків.

На думку авторів, потенціал міжрегіональних інтеграційних взаємодій може бути адекватно реалізований у межах економічних районів. Саме нові економічні райони, утворені на інтеграційних засадах, можуть виступити провідною формою просторового реформування соціально-економічної системи України та стати підґрунтям формування макрорегіонів та міжрегіональних кластерів³. Зазначене обґрунтовує доцільність і необхідність застосування інтеграційного підходу до формування нової моделі економічного районування та раціонального регіонального розвитку.

За цих умов особливого значення набуває такий критерій виділення економічних районів, як наявність потенціалу міжрегіональних взаємодій, які визначені одним з пріоритетів сучасної регіональної політики України. Актуалізація соціально-економічних зв'язків як у межах просторових структур, так і між ними дозволить максимально використати конкурентні переваги регіонів, сприятиме капіталізації їх природно-ресурсного, історично-культурного, інтелектуально-інноваційного, інфраструктурно-комунікаційного та виробничого потенціалів.

В ринкових умовах господарювання просторове структурування економіки держави не може реалізовуватись на основі лише адміністративних методів. Адже передумови імплементації моделі районування економічного простору формуються насамперед у процесі конкретної взаємодії бізнесу та органів влади, тобто в точках перетину державних, регіональних та корпоративних інтересів. Йдеться про реалізацію інтеграційного підходу не лише на горизонтальному рівні (регіон – регіон), а й на вертикальному (бізнес – регіон – держава), адже функціонування економічного району передбачає наявність економічної зацікавленості його учасників у взаємодії.

³ У Концепції державної регіональної політики макрорегіони визначаються як об'єднання кількох регіонів чи їх частин, які характеризуються специфічністю, цілісністю та спільністю розвитку і визначені законодавством для досягнення особливих цілей розвитку. За своєю соціально-економічною сутністю і макрорегіони, і міжрегіональні кластери являють собою міжрегіональні економічні системи, яким властива функція інтеграції по горизонталі (горизонтальної ринкової та соціальної інтеграції). Однак макрорегіони на відміну від кластерів наділені функцією забезпечення вертикалі влади у просторі макрорегіону (вертикально-владна функція).

Як зазначалося попередньо, доктрина просторового розвитку повинна вибудовуватися з точки зору стійкості національної економіки на міжнародних ринках. Просторові структури національної економіки у глобалізованому економічному просторі, повинні бути представлені не поодинокими регіонами, а системно, як національна економіка в цілому, структурована відповідним чином і конкурентна своїми просторовими структурами – регіонами різного ієрархічного рівня, в першу чергу глобалізованими економічними районами. В основу районування на глобалізаційних засадах слід закласти прагматично-функціональний принцип – утворення конкурентних на міжнародному рівні економічних районів. Глобалізовані макрорегіони слід розглядати як «ворота» нації у зовнішній світ. За цих міркувань процес глобалізації трактується як зростання взаємозалежності між цими «воротами». Глобалізація через регіони стає альтернативою глобалізації через держави.

Межі цих регіонів не встановлюються адміністративно, як кордони адміністративних областей, і не повторюють межі старих держпланівських економічних районів. Ці межі визначаються міжнародною кооперацією країни і можуть корегуватися внутрішніми процесами. Такий підхід забезпечить не тільки зростання рівня присутності України у глобальному економічному просторі, а й підвищення ефективності просторової організації економіки всередині країни. Залучені до глобальної економіки макрорегіони можуть не володіти значними ресурсами, але вони здатні замикати на собі важливі економічні потоки завдяки вигідному економіко-географічному положенню і добре розвиненій транспортній інфраструктурі. Такі макрорегіони можуть стати не тільки точками дотику окремих держав світу в експортно-імпортних товарних потоках, а й замикатимуть на собі внутрішньодержавні економічні потоки, сприяючи при цьому поглибленню економічних зв'язків всередині країн. За цих міркувань цінність територій визначається не тільки її природними багатствами, а й її здатністю концентрувати і спрямовувати економічні потоки товарів, людей, капіталу, інформації, що рухаються повз державні кордони.

Для України сьогодні як ніколи важливо включитись у процеси глобалізації, використавши їх на свою користь. Це дозволить вирішити низку завдань, зокрема щодо поглиблення спеціалізації регіонів з врахуванням необхідності формування інноваційно-орієнтованої економіки, підвищення рівня конкурентоспроможності продукції вітчизняного виробника та формування ефективних мережевих структур у різних сферах економічної діяльності.

Базуючись на принципі економічного тяжіння, за яким зазвичай проходило вузлове районування, районоформуючим елементом визнається не центр територіально-виробничого комплексу, як це було раніше, а центри концентрації зовнішньоекономічних логістичних зв'язків (порти, прикордонні транспортно-логістичні центри). Окрім вказаних об'єктів, ядрами, або центрами глобалізованих регіонів, можуть стати регіони, розташовані вздовж державних кордонів. Відповідно до такої логіки інші центри глобалізованих макрорегіонів на території України, розташовані на сході та заході країни, вздовж її державного кордону, через які здійснюється рух експортно-імпортних потоків. Розвиток цих макрорегіонів має бути спрямований і на збереження своїх комунікаційних позиції у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Розбудова глобалізованих макрорегіонів сприятиме поглибленню міжрегіональних економічних зв'язків, розвитку потужних, помітних на світовому економічному просторі центрів ринку.

Узагальнюючи зазначене, можна зробити висновок, що поєднання мережевої та інтеграційної моделей просторової організації національної економіки стратегічно зорієнтоване на підвищення ефективності розвитку економічних систем регіонів, оптимізацію просторового розподілу центрів економічної активності, зниження рівня дефрагментації економічного простору та визначення раціональної траєкторії входження господарства України до складу глобальної економічної системи.

Дослідження наукових основ економічного районування та ключових детермінант трансформації сучасного економічного простору, що базуються на поширенні нових форм просторової організації економічної діяльності та активізації розвитку мережевих зв'язків, доводять необхідність перегляду методологічних засад районування економічного простору країни. В сучасних умовах збільшення масштабів глобалізації світового господарства і підвищення ролі міжрегіональних інтеграційних зв'язків запропоновані підходи до просторового структурування економіки України сприятимуть підвищенню ефективності регіональної політики, конкретизації стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку регіонів, формуванню стійких конкурентоспроможних у глобальному середовищі просторових структур, удосконаленню механізмів координації міжрегіональних економічних взаємодій задля досягнення єдності економічного простору держави.

Список використаних джерел

1. Алампиєв П. М. Экономическое районирование СССР / П. М. Алампиєв. – М. : Госпланиздат, 1959. – 432 с.
2. Александров И. Г. Производственное районирование и его методология / И. Г. Александров // Плановое хозяйство. – 1928. – №4. – С. 46-65.
3. Бандман М. К. Территориально-производственные комплексы как объект планирования и управления / М. К. Бандман // Территориально-промышленные комплексы: планирование и управление. – Новосибирск, 1984.
4. Богоград Д. Р. Развитие сети крупных экономических районов РСФСР / Д. Р. Богоград // Вопросы экономики. – 1983. – №3.
5. Діброва О.Т. Географія Української РСР / О. Т. Діброва. – К. : Радянська школа, 1958. – 527 с.
6. Долішній М. Макрорегіоналізація України як основа здійснення регіональної політики / М. Долішній, В. Кравців, В. Симоненко // Незалежний культурологічний часопис. – 2002. – №23. – С. 6-30.
7. Дорогунцов С. І. Теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки : [навчальн. посібн.]. / С. І. Дорогунцов, Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К. : СТАФЕД, 2001. – 143 с.
8. Заставний Ф. Д. Економічні райони України. Реалії та перспективи / Ф. Д. Заставний. – Львів : Апріорі, 2010. – 222 с.
9. Колосовский Н. Н. Теория экономического районирования / Н. Н. Колосовский. – М. : Мысль. – 1989.
10. Концепція економічного районування України. – К. : РВПС України НАН України, 2007. – 43 с.
11. Маринич А. М. Конструктивно-географические основы рационального природопользования в Украинской ССР. Теоретические и методические исследования / А. М. Маринич, И. А. Горленко, Л. Г. Руденко. – К. : Наукова думка, 1990. – 200 с.

12. Поповкін В. А. Аванпроект економічного районування України / В. А. Поповкін, А. П. Каметенко, В. О. Родина. – К., 1994. – 90 с.
13. Саушкин Ю. Г. Новое экономическое районирование / Ю. Г. Саушкин. – М., 1963.
14. Семенов-Тяньшанский В. П. Район и страна / В. П. Семенов-Тяньшанский. – М.; Л., 1928.
15. Соловьева Т. В. Идеи экономического районирования в исторической ретроспективе / Т. В. Соловьева // Известия Уральского государственного университета. – 2007. – № 49. – С. 153-162.
16. Соціально-економічне районування України: Препринт / [М.І. Долішній, М.М. Паламарчук, О.М. Паламарчук, Л.Т. Шевчук]. – Львів : Інститут регіональних досліджень НАН України, 1997. – 50 с.
17. Шаблій О. Основи загальної суспільної географії: підручник / О. Шаблій. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 444 с.

Шульц С.Л., Максимчук М.В., Сторонянська І.З. Еволюція парадигми районування та її модернізація в умовах реформування просторово-інституційної структури економіки України.

Исследована еволюція підходів к районуванню економічного простору України та доведена необхідність його модернізації, ухвалюючи розвиток інноваційних видів економічної діяльності, появу нових організаційних форм підприємницької діяльності, посилення просторової конкуренції та впливу процесів глобалізації. Предложена нова ідеологія районування, суть якої заключається в переході від територіально-продуктового підходу, основою якого являються енергопродуктивні цикли, к мережевому, який ґрунтується на структурізації економічного простору на принципах класифікації економіки. Проведен компаративний аналіз класическої та нової парадигми економічного районування. Обоснована необхідність реалізації потенціалу міжрегіональних інтеграційних взаємодій регіонів України та формування нових конкурентних на міжнародному рівні економічних районів.

Ключевые слова: районування, просторово-інституційна структура економіки, класическа парадигма районування, нова парадигма районування, економічний район.

Shults S.L., Maksymchuk M.V., Storonianska I.Z. The Paradigm Evolution of Districting and its Modernization in Conditions of Reforming of Spatially-Institutional Structure of Economy of Ukraine.

The evolution of approaches to economic space districting of Ukraine are investigated and necessity of its modernization in conditions of innovative types of economic activity development, appearance of new organizational forms of entrepreneurial activity, strengthening of spatial competition and influence of globalization processes is proved. New ideology of districting, essence of which consists in transition from territorial approach, basis of which are power cycles to the network based on structuring of economic space on principles of economy clusterization is offered. The comparative analysis of classic and new paradigms of the economic districting is conducted. The necessity of achieving of interregional integration co-operations of Ukraine regions and forming of new competitive at international level economic districts is determined.

Key words: districting, spatially-institutional structure of economy, classic paradigm of districting, new paradigm of districting, economic district.

Надійшло 07.09.2010 р.